

RECENSION

Moritz Bleibtreu i *Elementarteilchen*

Elementarteilchen

Originaltitel Elementarteilchen

Svensk Titel Elementarteilchen

Regi Oskar Roehler

Producent Oliver Berben, Bernd Eichinger

Manus Oskar Roehler efter en roman av Michel Houellebecq

Foto Carl-Friedrich Koschnick

Roller Moritz Bleibtreu, Christian Ulmen, Martina Gedeck, Martina Gedeck, Nina Hoss, Uwe Ochsenknecht, Corinna Harfouch, Ulrike Kriener m fl
Tyskland 2006

Längd i tid 1 tim 53 min

Censur från 11 år

Distributör Nonstop Entertainment AB

Elementarteilchen (regi Oscar Roehler), efter en roman av fransmannen Michel Houellebecq handlar om två halvbröder som bara har släktskapet gemensamt. Den ene, Michael, är ett kyligt mattesnille som ägnar sig åt genforskning, hämmad inför kvinnor och med bibehållen svendom långt upp i vuxen ålder.

Hans halvbror Bruno är raka motsatsen: en utlevande typ med labilt psyke och fördomsfulla, rasistiska värderingar. Han lever enligt principen knulla-allt-som-rör-sig-fast-helst-någon-snygg. Bruno antyds vara produkten av en rörig uppväxt med modern, något Michael sluppit. Hon var en hippiedrottning som levte livets glada dagar i 70-talets promiskuösa hippiekollektiv. Det som från början äcklat Bruno blir senare hans egen livsform. Han upprepar moderns livsresa, och när hon sedan ligger för döden blir hon överöst med

förbannelser från Bruno som menar att hon förstört hans liv.

Vad som skapat Michaels inbundenhet och skygghet inför kvinnor förblir mera oklart, det antyds att hans blyghet vid en dansbana i ungdomen får fördömande effekter för kontaktskapandet. Mitt i den akademiska förblir han den ensamme runkaren i en värld fylld med masturbationsobjekt. Detta tills han återser sin barndoms lekkamrat Anne Marie som gjort abort när hon var 19 och som förför honom.

Det är den första vändpunkten i dramat, som för Brunos del motsvaras av när han på ett sorts sexläger möter Christine. De dras till varann samtidigt som de deltar i ett sexuellt utsvävande liv. Under en massknullesekvens, där alla guppande rövar för tanken till oavbrutet pumpande kolvar i någon industrianläggning, drabbas hon av en ryggåkomma som gör hennes förlamad från midjan och neråt. På motsvarande sätt går det illa för Anne-Marie: när Michael återupptagit sin lysande bana som genforskare och far till Irland gör hon, honom ovetande, en abort som går fel och visar sig vara livshotande.

Medan boken på många vis är både utmanande experimentell och kontroversiell med sin underliggande svartsyn kan varken det ena eller andra sägas om filmen. Det blir i slutändan en historia om ansvarstagande, där den ena brodern ställer upp och den andra sviker (gissa vem!). I grunden är den en melodram av klassiskt snitt, med sexinslag möjligen ägnade att chockera. Frågan är om det lyckas, det har rullat åtskillig celluloid genom projektorerna sedan Vilgot Sjömans s.k. provokationer. Sedan kunde gärna träkmånsen Michael varit mindre träkmånsig, det hade höjt betyget.

Gunder Andersson